

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 10 juni 2022
(OR. en)

10124/22

RECH 369
COMPET 489

LÄGESRAPPORT

från:	Rådets generalsekretariat
av den:	10 juni 2022
till:	Delegationerna
Föreg. dok. nr:	9517/1/22 REV 1
Ärende:	EU-uppdrag – Rådets slutsatser (antagna den 10 juni 2022)

För delegationerna bifogas rådets slutsatser om EU-uppdrag, som antogs av rådet vid dess 3877:e möte den 10 juni 2022.

RÅDETS SLUTSATSER OM EU-UPPDRAG

EUROPEISKA UNIONENS RÅD,

SOM ERINRAR OM

- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/695 om inrättande av Horisont Europas ramprogram för forskning och innovation och om fastställande av dess regler för deltagande¹, i vilken särskilt egenskaperna hos EU-uppdrag och inom vilka områden de kan inrättas fastställs,
- rådets beslut (EU) 2021/764 om inrättande av det särskilda programmet för genomförande av Horisont Europas ramprogram för forskning och innovation², i vilket bland annat uppdragsstyrelsernas roll fastställs,
- sina slutsatser från december 2020 om det nya europeiska forskningsområdet³, i vilka hänvisningar görs till principen om inriktning, flernivåstyre och medborgares medverkan i syfte att maximera effekten av investeringar i forskning och innovation (FoI),
- sina slutsatser från september 2021⁴ om den globala strategin för forskning och innovation – Europas strategi för internationellt samarbete i en föränderlig värld, i vilka det framhölls ett behov av att stärka befintliga multilaterala partnerskap och allianser inom FoI,
- rådets rekommendation (EU) 2021/2122 om en pakt för forskning och innovation i Europa⁵, i vilken prioriterade områden för gemensamma åtgärder i unionen fastställs, inbegripet att tillsammans ta itu med utmaningarna rörande den gröna och digitala omställningen och öka samhällets deltagande i det europeiska forskningsområdet,

¹ EUT L 170, 12.5.2021, s. 1.

² EUT L 167 I, 12.5.2021, s. 1.

³ 13567/20.

⁴ 12301/21.

⁵ EUT L 431, 2.12.2021.

- Europeiska kommissionens meddelande från december 2019 med titeln *Den europeiska gröna given*⁶ och Europeiska kommissionens meddelande från juli 2021 med titeln *55 %-paketet ("Fit for 55")*: nå EU:s klimatmål 2030 för klimatneutralitet⁷,
- Europeiska kommissionens meddelande från september 2021 om EU-uppdrag⁸, i vilket fem EU-uppdrag fastställs,
- FN:s Agenda 2030 för mål för hållbar utveckling, antagen 2015, som fungerar som en källa till utformningen och genomförandet EU-uppdragen,

I. Inriktning av europeisk FoI till stöd för offentlig politik som bättre bemöter samhällets utmaningar

1. BETONAR att de huvudsakliga egenskaperna hos en uppdragsinriktad strategi är
 - en samarbetsinriktad, transnationell, inkluderande, tvärvetenskaplig och sektorsövergripande strategi för att ta itu med komplexa samhällsutmaningar genom utarbetande av en systemomfattande och samordnad strategi längs med hela värdekedjan på EU-nivå samt nationell, regional och lokal nivå genom relevanta aktörer, offentlig politik, privata initiativ samt finansieringsinstrument och finansieringsprogram inom en fastställd tidsram och med mätbara mål,
 - inriktningsinslaget, som syftar till en strategisk vägledning och prioritering av FoI och andra sektoriella investeringar på europeisk, nationell och regional nivå som en del av en process för strategisk samordning mellan FoI och andra relevanta politikområden för att uppnå en inverkan på samhället och beslutsfattandet genom vetenskap och teknik,
 - processen för gemensam utformning, gemensamt genomförande och gemensam övervakning med offentliga aktörer, den privata sektorn och det civila samhället på nationell, regional och lokal nivå,

⁶ COM(2019) 640 final.

⁷ COM(2021) 550 final.

⁸ COM(2021) 609 final.

2. ERINRAR OM att FoI är grunden för EU-uppdragen och att uppnåendet av deras mål kräver åtgärder på kort, medellång och lång sikt inom all relevant sektorspolitik av offentliga aktörer, den privata sektorn och det civila samhället samt tillräcklig finansiering, UPPMANAR särskilt kommissionen och medlemsstaterna att bedriva en konsekvent offentlig politik som bygger på de senaste vetenskapliga och tekniska framstegen inom ramen för EU-uppdragen, inbegripet politik som stimulerar efterfrågan, främjar kunskapsutnyttjande och uppmuntrar beteendeförändringar,
3. ERINRAR OM att Horisont Europa endast finansierar FoI-verksamhet, medan annan verksamhet finansieras genom varje relevant program inom annan sektorspolitik, i enlighet med de tillämpliga reglerna för respektive program, ERINRAR OM att den strategiska planen inom Horisont Europa syftar till att främja synergier mellan Horisont Europa och annan relevant unionspolitik och andra relevanta unionsprogram,
4. FRAMHÅLLER vikten av forskningsinfrastruktur för att uppnå målen för EU-uppdragen, särskilt genom dess tvärvetenskapliga forskningskapacitet, bland annat inom samhällsvetenskap och humaniora, BETONAR dess nyckelroll i utvecklingen av avancerad teknik och avancerade metoder och dess kopplingar till utbildningssektorn och den privata sektorn, NOTERAR betydelsen av Europeiska strategiska forumet för forskningsinfrastruktur för att vägleda den strategiska utvecklingen av denna infrastruktur och främja dess bidrag till genomförandet av EU-uppdragen, UNDERSTRYKER att teknisk infrastruktur också kan bidra till genomförandet av EU-uppdragen,
5. ANSER att de samhällsutmaningar som omfattas av EU-uppdragen är globala till sin natur, UPPMUNTRAR kommissionen att främja internationellt samarbete, bland annat genom synergier med internationella uppdragsinriktade initiativ, när detta bidrar till målen för EU-uppdragen, samtidigt som man säkerställer respekten för EU:s centrala principer och värden och skyddet av EU:s intressen,

II. Säkerställande av en effektiv styrning av EU-uppdragen

6. BETONAR att det för att EU-uppdragen ska bli framgångsrika krävs en effektiv modell för flernivåstyrelse mellan relevanta aktörer, offentlig politik, privata initiativ samt finansieringsinstrument och finansieringsprogram, ERKÄNNER behovet av att anpassa styrningsmodellen till vart och ett av EU-uppdragen,
7. ANSER att en effektiv styrning bör bygga på en horisontell och vertikal strategi i linje med respektive ansvarsområden, DEFINIERAR horisontell styrning som samordning mellan relevanta aktörer, offentlig politik, privata initiativ samt finansieringsinstrument och finansieringsprogram på samma administrativa nivå och vertikal styrning som samordning mellan relevanta aktörer, offentlig politik, privata initiativ samt finansieringsinstrument och finansieringsprogram på flera nivåer, det vill säga på europeisk, nationell, regional och lokal nivå,

A. Horisontell styrning

8. ERINRAR OM att framgången för EU-uppdragen bygger på effektiva synergier mellan Horisont Europa, inbegripet dess europeiska partnerskap, och andra relevanta unionsprogram för att säkerställa enhetlig programplanering och medfinansiering, UPPMANAR kommissionen att införa, och därefter i praktiken tillämpa, de nödvändiga förutsättningarna för att säkerställa kompletterande åtgärder inom alla relevanta EU-program, både när det gäller tematisk programplanering och på enskild projektnivå, ERKÄNNER de stora ansträngningar som kommissionen gjort för att inrätta samordningsorgan mellan sina olika avdelningar för att främja dessa synergier, UNDERSTRYKER att styrningen av EU-uppdrag inom kommissionen bör återspegla uppdragets omdanande och systemomfattande natur, UPPMANAR kommissionen att lägga fram en detaljerad kartläggning av de åtgärder som ska vidtas och deras motsvarande finansiering från unionens övriga relevanta strategier, program och initiativ, i syfte att säkerställa en konsekvent tematisk programplanering och ett konsekvent genomförande när det gäller varje EU-uppdrag, UPPMANAR MED KRAFT kommissionen att säkerställa ytterligare betydande investeringar från andra relevanta unionsprogram som står i proportion till Horisont Europas investeringar till stöd för EU-uppdrag,

9. UPPMANAR medlemsstaterna att ta hänsyn till de särskilda målen för EU-uppdragen i sin nationella sektorsvisa programplanering och politik samt i EU-program som står under decentraliserad förvaltning, UPPMANAR kommissionen att införa nödvändiga åtgärder och administrativa riktlinjer för att främja synergier med EU-program som står under decentraliserad förvaltning, särskilt Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf), Europeiska socialfonden+ (ESF+), Sammanhållningsfonden, Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden (EHFVF), Fonden för en rättvis omställning, Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) samt faciliteten för återhämtning och resiliens och de nationella strategiska planerna inom den gemensamma jordbrukspolitiken (GJP), ERINRAR OM vikten av strategier för smart specialisering och nationella planer för återhämtning och resiliens som användbara programplaneringsverktyg för att bidra till målen för EU-uppdrag,
10. UPPMANAR kommissionen att utforska möjligheten att inrätta ett märkningssystem för ansökningsomgångar som inleds genom unionens finansieringsprogram utöver Horisont Europa för att bland annat underlätta uppbyggnaden av uppdragsportföljer, öka synligheten för de relaterade initiativen och samla deras resultat och på så sätt bidra till uppnåendet av EU-uppdragens mål,
11. NOTERAR uppdragsstyrelsernas strategiska roll när det gäller att utarbeta råd under förberedelserna av och livscykeln för EU-uppdragen, FÖRESLÅR att dessa råd beaktas på lämplig politisk nivå av kommissionen, med tanke på EU-uppdragens sektorsövergripande karaktär, UPPMANAR kommissionen att regelbundet rapportera till den strategiska konstellationen och att informera relevanta tematiska konstellationer i Horisont Europas programkommitté om resultaten av det arbete som utförts av uppdragsstyrelserna, ERINRAR OM vikten av sakkunskap om medborgarengagemang i uppdragsstyrelser,

12. BETONAR att insatser avseende horisontell styrning också bör göras på medlemsstatsnivå, UPPMUNTRAR medlemsstaterna att inrätta lämpliga styrningsstrukturer för att göra det möjligt för sina relevanta aktörer, offentlig politik, privata initiativ samt finansieringsinstrument och finansieringsprogram att bidra till EU-uppdragets mål, NOTERAR uppdragets livscykelkaraktär, med specifika aktörer, strategier och instrument av relevans i olika skeden av styrningsprocessen, BETONAR därför att det inte bara finns en slags styrningsmodell och att det står medlemsstaterna fritt att inrätta styrformer i linje med sina egna strukturer och behov, UPPMANAR kommissionen att aktivt främja och underlätta utbytet av god praxis mellan medlemsstaterna om lämpliga styrningsmodeller för EU-uppdragen,

B. Vertikal styrning

13. ERKÄNNER att en effektiv samordning på europeisk, nationell, regional och lokal beslutsfattandenivå är avgörande för att EU-uppdragen ska bli framgångsrika, UPPMANAR kommissionen och medlemsstaterna att säkerställa att tillräckliga insatser görs på dessa nivåer, ERINRAR OM vikten av att involvera den strategiska konstellationen och relevanta tematiska konstellationer i Horisont Europas programkommitté för att ta hänsyn till det nationella sammanhanget och möjligheterna att förbättra anpassningen till den FoU-verksamhet som genomförs på nationell nivå,
14. BETONAR behovet av att analysera relevansen av och potentialen hos instrument och initiativ på EU-nivå och på nationell, regional och lokal nivå, särskilt partnerskap, och mellanstatliga instrument för att bidra till EU-uppdragets mål, UPPMANAR kommissionen att genomföra denna översyn i nära samarbete med andra berörda parter, UPPMANAR medlemsstaterna att identifiera nationella, regionala och lokala program eller initiativ, inklusive deras resultat, som kan bidra till att EU-uppdragen blir framgångsrika, UPPMANAR kommissionen att tillsammans med medlemsstaterna fastställa en flexibel metod som medlemsstaterna och regionerna kan använda för att identifiera sådana initiativ eller andra åtgärder som kan bidra till att EU-uppdragen blir framgångsrika och samordnas på europeisk, nationell, regional och lokal nivå,

15. ERKÄNNER de regionala och lokala myndigheternas särskilda roll i genomförandet av EU-uppdragen, BETONAR att de lokala och regionala myndigheterna spelar en nyckelroll när det gäller att stödja demonstrationsinitiativ för att testa lösningar, inbegripet vetenskapliga och tekniska lösningar, tillsammans med slutanvändare och medborgare,
16. NOTERAR att kunskaps- och innovationsgrupperna (*KI-grupperna*) vid Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT) är alleuropeiska forsknings- och innovationsekosystem som sammanför en rad olika aktörer och att allianserna mellan Europauniversitet också kan komplettera denna dynamik, särskilt inom ramen för deras FoI-dimension, UPPMANAR därför kommissionen och medlemsstaterna att främja samstämmighet mellan uppnåendet av EU-uppdragens mål och EIT:s och KI-gruppernas åtgärder samt att främja den verksamhet som bedrivs av allianserna mellan Europauniversitet inom ramen för deras FoI-dimension,
17. NOTERAR potentialen hos verktyget *ERA Hubs* (nav för det europeiska forskningsområdet) när det gäller att stärka kapaciteten hos regionala forsknings- och innovationsekosystem, skapa ramvillkor för samarbete och sammanlänka dessa ekosystem på europeisk nivå,

C. Styrning av uppdragsportföljen

18. BETONAR vikten av en konsekvent förvaltning av projekt och åtgärder som finansieras på europeisk, nationell, regional och lokal nivå och som bidrar till uppdragens mål, ERINRAR OM att EU-uppdragen ska genomföras genom en portföljstrategi som består av en sammanhängande grupp av verksamheter, NOTERAR att uppdragsportföljen bör återspegla hela värdekedjan, inbegripet aspekter som rör samhällsvetenskap och humaniora, ERINRAR därför om vikten av grundforskning för att bygga upp portföljen samt om betydelsen av projekt med hög innovationspotential och hög risknivå, till exempel inom viktiga och strategiska sektorer för unionen som stöds av Europeiska innovationsrådet (EIC),

19. BETONAR vikten av förvaltning av uppdragsportföljer som främjar den erforderade flexibiliteten i programplanering, genomförande, portföljsammansättning och omläggning under hela genomförandet av EU-uppdragets livscykel, UPPMANAR kommissionen att regelbundet informera den strategiska konstellationen för Horisont Europas programkommitté om de metoder som används vid förvaltningen av uppdragsportföljen och om de framsteg som gjorts,
20. ERINRAR OM att uppdragsportföljen bör omfatta verksamhet som finansieras på europeisk, nationell, regional och lokal nivå, UPPMUNTRAR kommissionen att underlätta och främja utbyte av god praxis mellan medlemsstaterna om förvaltning av uppdragsportföljer på nationell nivå och EU-nivå, ERKÄNNER vikten av strategisk framsynthet för att förutse och ta hänsyn till vetenskapliga, tekniska och sociopolitiska störningar i genomförandet av EU-uppdragen,

III. Medborgardeltagande

21. BEKRÄFTAR att samhälleliga, miljömässiga och ekonomiska utmaningar endast kan bemötas genom att man stärker kopplingen mellan beslutsfattande, vetenskap och samhälle, NOTERAR att covid-19-pandemin och vissa av utmaningarna i samband med den gröna och digitala omställningen, såsom klimatförändringarna eller de utmaningar som utvecklingen av viktig digital teknik medför, har visat på vikten av att stärka förbindelserna mellan vetenskap och samhälle, BETONAR vikten av att stärka samhällets förtroende för vetenskapen, främja kunskapsbaserad förmåga till kritiskt tänkande och motverka spridningen av pseudovetenskap och felaktig information, KONSTATERAR att ett sätt att uppnå detta är att stärka medborgarnas aktiva roll och deltagande inom forskning och innovation,
22. FRAMHÅLLER medborgardeltagande inom vetenskapen, eftersom det främjar medvetenhet och samhällsförändringar; detta är särskilt viktigt inom ramen för EU-uppdragen, eftersom de i slutändan syftar till att förbättra medborgarnas liv, BETONAR vikten av att aktivt involvera underrepresenterade grupper,

23. ERINRAR OM att det för att EU-uppdragen ska lyckas fullt ut är lämpligt att medborgardeltagande i hela unionen äger rum från och med de första skedena av identifieringen av specifika EU-uppdrag och under hela planeringen, genomförandet och övervakningen av dem, UPPMANAR kommissionen att upprätta en plan för deltagande av och kommunikation med allmänheten för varje uppdrag och att bedöma hur effektiva sådana planer är i samband med övervakning, utvärdering, översyn och uppföljning av EU-uppdrag, UPPMANAR medlemsstaterna att främja sådana planer för deltagande av och kommunikation med allmänheten på nationell, regional och lokal nivå och att vid behov och på frivillig basis utarbeta skräddarsydda sådana planer, UPPMANAR kommissionen att aktivt underlätta utbyte av god praxis om medborgardeltagande i EU-uppdrag,
24. ERINRAR OM att institutioner för högre utbildning, forskning och teknik utgör en länk mellan vetenskap och samhälle och spelar en aktiv roll för att stärka demokratiska värden och metoder, förbereda studenter för ett aktivt medborgarskap och samhällsengagemang och driva på den offentliga debatten med vetenskapligt baserad information, UPPMUNTRAR kommissionen och medlemsstaterna att samarbeta med institutioner för högre utbildning och forskning för att dessa i förekommande fall ska agera som möjliga förmedlare mellan EU-medborgare och EU-uppdrag, i syfte att främja samhällsförändringar,

IV. Övervakning, översyn och utvärdering av EU-uppdrag

25. ERINRAR OM att en bedömning av de första EU-uppdragen och översynen av EU-uppdragsområdena ska göras av kommissionen senast den 31 december 2023 och innan något beslut antas om att inrätta nya uppdrag eller om att fortsätta, avsluta eller rikta om pågående EU-uppdrag, REKOMMENDERAR att inga nya uppdrag inom de befintliga uppdragsområdena inleds och att inga nya uppdragsområden föreslås förrän de nuvarande uppdragen har bedömts med ett positivt resultat, UPPMANAR kommissionen att, med tanke på EU-uppdragens sektorsövergripande dimension och deras inverkan på anpassningen av annan nationell politik än forskning och innovation, informera rådet om all framtida utveckling i samband med EU-uppdrag,

26. BETONAR att EU-uppdrag bör dra nytta av ett transparent, jämställdhetsmedvetet och robust övervaknings- och utvärderingssystem som bygger på målen för varje EU-uppdrag för att återspegla dess systemomfattande och dynamiska dimension,
27. UNDERSTRYKER att detta övervaknings- och utvärderingssystem också bör medge en regelbunden utvärdering av de framsteg som gjorts i förhållande till milstolparna och målen för de olika projekt och verksamheter som bidrar till EU-uppdragen, för att säkerställa att de är på rätt spår och att de fastställda målen uppnås,
28. UPPMANAR kommissionen att utarbeta metoder och processer för övervakning och analys av EU-uppdrag på grundval av bland annat befintlig expertis, med specifika kvantitativa och kvalitativa nyckelprestationsindikatorer som är anpassade till den uppdragsinriktade strategins särdrag, inbegripet dess systemomfattande natur, och att informera rådet om detta, FRAMHÅLLER potentialen i att använda innovativa metoder, såsom de som utarbetats inom ramen för OECD:s Better Life Index eller resultattavlan för övervakning av den gröna given, UNDERSTRYKER vikten av att det inrättas en mekanism för bedömning av effekterna av EU-uppdragen,
29. UPPMANAR kommissionen att för rådet lägga fram åtgärder för att stimulera och utöka den kunskap som förvärvas inom ramen för EU-uppdrag i Europa, i syfte att säkerställa att alla länder i Europa kan dra nytta av resultaten.
-